

KMS2035:n toimenpidesuunnitelma

Erno Järvinen, MMM

Aikataulu 2023

Metsäneuvoston kokous 25.1.

Metsäneuvoston kokous 3/2023

Metsäneuvoston kokous 6/2023

Metsäneuvoston kokous 9/2023

Metsäneuvoston kokous 12/2023

Kansallisen metsästrategian toimeenpano vuonna 2023

- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- metsäneuvoston toimintasuunnitelma 2023
- KMS2035:n toimenpidesuunnitelman konseptointi

Metsien kasvu Elonkirjoa talousmetsissä

- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- KMS2025-seurantaportti vuodesta 2022 ja KMS-hankkeiden toimeenpanon prioriteetit ja prosessit vuonna 2023
- KMS2035:n toimenpidesuunnitelman hyväksyminen

Metsäalan uudistuminen ja kilpailukyky

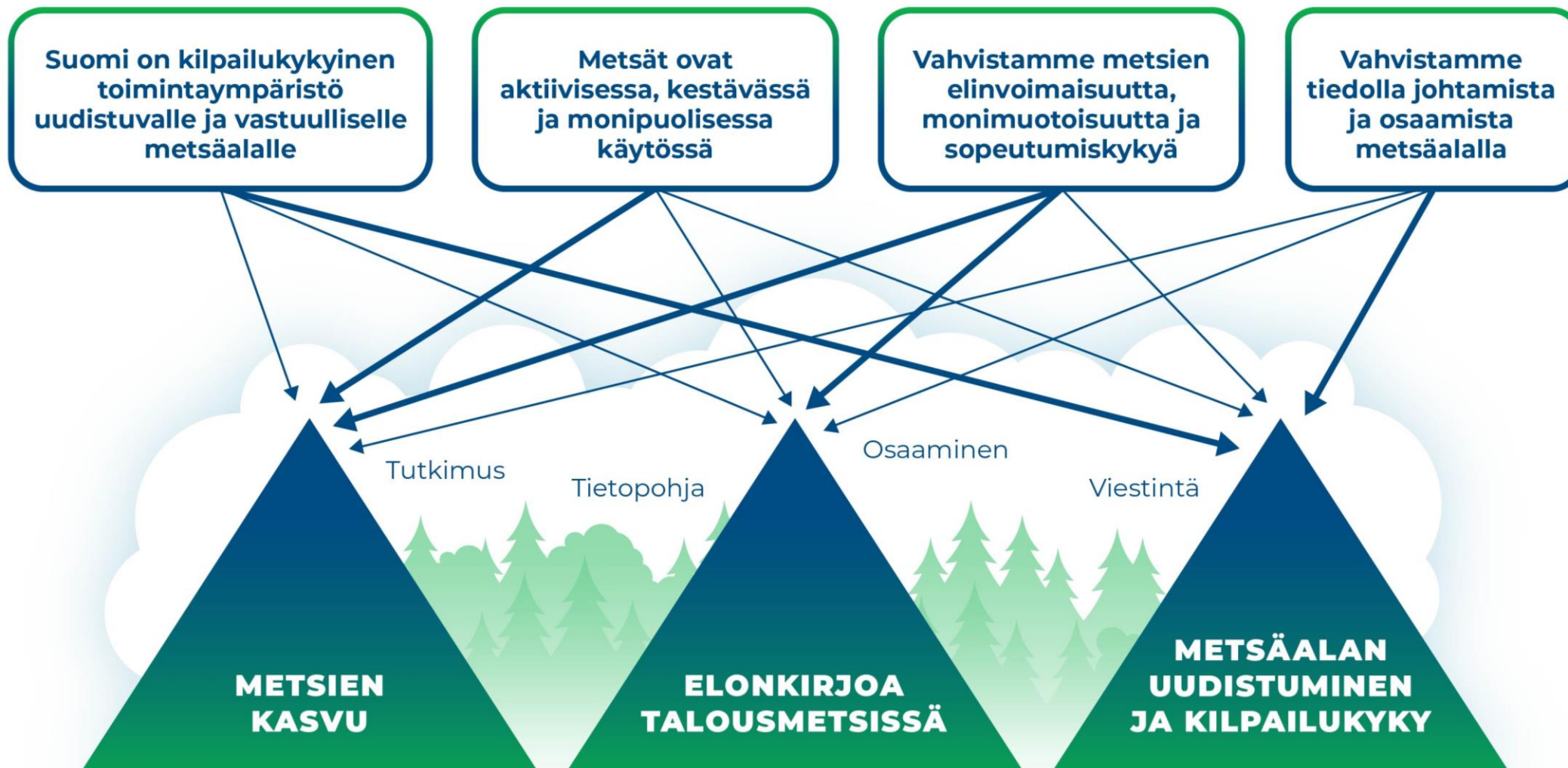
- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- metsäbiotalouden tiedepaneeli

Metsästrategia hallitusohjelmassa

- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- alueellisten metsäohjelmien tilannekatsaus
- metsästrategian täsmennykset ja periaatepäätös
- retkikokous, teemana metsätuhot ja metsien terveys

Kansallinen metsästrategia 2035

- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- metsäneuvoston toimintasuunnitelma 2024

Verkostojen perustaminen

- Strategian toimeenpanoa edistämään perustetaan kärkihankkeille asiantuntijoista ja sidosryhmien edustajista koostuvia verkostoja

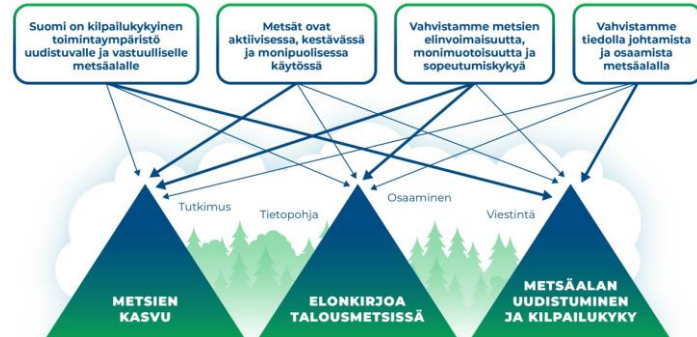

Verkostojen tehtävä

- Edistää metsästrategian konkreettisia tehtäviä
 - Tekevät hanke-ehdotuksia
 - Ylläpitävät kehityksen seuranta
- Kärkihankkeittain teemakohtaiset fokusoidut verkostot
 - Vältetään laajojen ryhmien perustamista
 - Voidaan koota myös useampi fokusoitu verkosto kärkihankkeelle
 - Verkoston kokouksiin voidaan kutsua asiantuntijoita käsiteltäessä erityisteemoja
- Toimivat vain hankevalmisteluvaiheessa tai jatkavat toimintaansa jopa koko strategiakauden
- Jäsenistöä voidaan puheenjohtajan päätöksellä täydentää tai päivittää
- Verkostot raportoivat toiminnastaan metsäneuvoston työvaliokunnalle
- Työvaliokunta valmistelee esityksiä metsäneuvostolle

Verkostot

Metsien kasvu

Metsien kasvu

- *Metsien hoito, terveys ja resurssitehokkuus*
- *Tarvittaessa teematyöryhmiä tai teemakokouksia*

Ensimmäiset metsien kasvun ilmastolliset toimenpiteet käyntiin viipymättä. Luonnos kärkihankkeen toteutuksesta esitetään metsäneuvostolle maaliskuussa.

Jo keväällä metsäenergiateema esille

Elonkirjoa talousmetsissä

Biodiversiteettiverkosto

- *Ryhmä työskentelee jo*
- *Tiekarttaluonnos valmistuu maaliskuussa*

Lisäksi saatava syötteet kärkihankkeen teemoista:

- *Vesiensuojelu*
- *Suometsien ilmastokestävä hoito*
- *Sekametsät*
- *Riistakysymykset*

- ❖ *Monimuotoisuuden pyöreä pöytä*

Metsäalan uudistuminen ja kilpailukyky

Kansainvälisen metsäpolitiikan yhteistyöverkosto (= EU-metsäjaosto tarvittaessa täydennettynä)

**Paikkatieto ja digitalisaatio
Kilpailukyky ja ennakointi**

*(Metsä- ja luontopalveluyrittäjyys)
(Ihminen ja metsä)*

- ❖ *EU-metsäjaosto*
- ❖ *Puumarkkinatyöryhmä*

Biodiversiteettiverkosto

- Verkoston tavoitteena on tukea KMS 2035:n valmistelua metsäluonnon monimuotoisuuteen liittyvissä asioissa. Metsien käyttöön liittyviä linjauksia valmistellaan tällä hetkellä useissa erillisissä kansallisissa sekä EU-tason prosesseissa. KMS:n roolin kirkastamiseksi osana tätä kokonaisuutta valmistelussa tarvitaan eri prosesseissa tuotettavien linjausten poikkileikkaavaa tarkastelua. Tavoitteena on, että linjaukset muodostavat toimivan, käytännön tasolla toteutettavissa olevan, kustannusvaikuttavan, hyväksyttävän ja koherentin kokonaisuuden.
- Verkoston tehtävänä on valmistella hankesuunnitelma, eli tiekartta. Luonnos tiekartasta esitetään metsäneuvostolle maaliskuussa
- Verkosto kokoontuu kaksi kertaa ennen metsäneuvoston maaliskuun kokousta.
- Verkoston puheenjohtajana toimii Katja Matveinen MMM:stä ja varapuheenjohtajana Maarit Loiskekoski YM:stä. Sihteerinä toimii Lauri Saaristo Tapiosta.

Jäsentahot

MMM
YM
Suomen metsäkeskus
Luonnonvarakeskus
Suomen ympäristökeskus
Metsähallitus Metsätalous Oy
Metsähallitus, luontopalvelut
MTK r.y.
Metsäteollisuus ry
Bioenergia ry
Koneyrittäjät
WWF Suomi
Helsingin yliopisto
Itä-Suomen yliopisto
Jyväskylän yliopisto
Suomen riistakeskus
Pellervon taloustutkimus PTT
Sahateollisuus

Asiantuntemusta mukaan, kun käsitellään erityisteemoja:

vesiensuojelu ja –hallinta, suometsäkysymykset, riistakysymykset, sekametsät

Metsien kasvu -verkosto

- Verkoston tavoitteena on konkretisoida keinoja, joilla lisätään metsien hiilensidontaa ja puuntuotosta kannattavasti, kestävästi ja vastuullisesti. Toimenpiteillä kehitetään myös omavaraisuutta, huoltovarmuutta ja riskienhallintaa sekä parannetaan metsien saavutettavuutta luoden pohjaa puumarkkinoiden toimivuudelle, metsäsektorin kilpailukyvyille ja kasvulle.
- Verkoston tehtävänä on laatia hankesuunnitelma (tiekartta) metsien kasvun teeman konkreettisiksi toimiksi. Keskeisimmät toimet kohdistuvat metsien uudistamiseen, hoitoon ja resurssitehokkuuteen.
- Verkostotyössä keskitytään eri kerroilla eri teemoihin. Kasvun lisäämisen ja metsien hoidon teemaan (ml. puulajivalinnat ja sekametsät) pureudutaan useammassa kokouksessa. Työhön haetaan erityisasiantuntemusta, kun paneudutaan metsätuhokysymyksiin, metsitykseen ja metsäpinta-alan lisäämiseen, saavutettavuuteen, logistiikkaan tai hiilen varastointiin. Verkosto kokoontuu 3-5 kertaa vuonna 2023 ja jatkaa toimintaansa tarpeen mukaan.
- Verkoston puheenjohtajana toimii Satu Rantala. Sihteeri Josefiina Tiainen.

Jäsentahot

MMM
YM
MTK r.y.
Metsähallitus
Metsäteollisuus ry
Bioenergia ry
Koneyrittäjät ry
Suomen metsäkeskus, eri painotuksilla
Luonnonvarakeskus, useampia edustajia eri painotuksilla
Tapio MHS

Asiantuntemusta mukaan, kun käsitellään erityisteemoja:

saavutettavuus ja logistiikka, metsitys, metsätuhoteemat, jalostus, teknologia ja logistiikka, hiilinielut

Kansainvälisen metsäpolitiikan yhteistyöverkosto

- Verkoston tavoitteena on olla vapaamuotoinen foorumi, jossa hallinnon ja sidosryhmien edustajat voivat keskustella kansainvälisistä metsäprosesseista ja auttaa Suomen kantojen valmistelussa sekä tukea Suomen vaikuttamismahdollisuuksia. Tavoitteena on turvata metsäsektorin toimintaympäristö kansainvälisellä yhteistyöllä.
- Verkoston tehtävänä on auttaa kansallisen metsästrategian toteutuksessa ja konkreettisten toimien, joiden tavoitteena on lisätä kansainvälistä osaamista, yhteistyötä ja vaikuttamista.
- Verkosto kokoontuu 1-2 kertaa vuoden 2023 aikana KMS-toimien konkretisointiin ja jatkossa tarpeen mukaan. EU-metsäjaoston kokoonpanolla käsitellään kokouksen yhteydessä tai erillisessä teemakokouksessa KMS:n kv-toimien toteutusta.
- Verkoston puheenjohtajana XX, MMM ja varapuheenjohtajana XX. Sihteerinä toimii XX.

Jäsentahot

MMM
TEM
YM
VM
UM
VNK
Metsähallitus
Metsäkeskus
Metsäalan asiantuntijat ry
Pohjoismainen yhteistyö
Energiateollisuus
Suomen ympäristökeskus
Bioenergia ry
SMY
MTK r.y.
Suomen luonnonsuojeluliitto
WWF Suomi
Luonnonvarakeskus
Sahateollisuus ry
Metsäteollisuus ry

Asiantuntemusta mukaan, kun käsitellään erityisteemoja

Paikkatieto ja digitalisaatio -verkosto

- Verkoston tavoitteena luoda pohjaa uudistuvan ja vastuullisen metsäalan kilpailukykyiselle toimintaympäristölle sekä tiedolla johtamiselle ja osaamisen kehittämiseksi muun muassa paikkatiedon ja digitalisaation avulla.
- Verkoston tehtävänä on konkretisoida käytännön toimia, joilla parannetaan paikkatietojen tarkkuutta, laatua ja saatavuutta ja tuotetaan työkaluja metsänomistajille ja toimijoille tietopohjaiseen päätöksentekoon.
- Verkosto kokoontuu strategiakauden alussa 3 kertaa ja jatkossa tarpeen mukaan.
- Verkoston puheenjohtajana toimii Niina Riissanen. Sihteeri Josefiina Tiainen.

Jäsentahot

MMM
TEM
LVM
VM
YM
ELY
MTK r.y.
Metsäteollisuus ry
Suomen metsäkeskus
Luonnonvarakeskus
Metsähallitus
Itä-Suomen yliopisto
Helsingin yliopisto
Suomen ympäristökeskus
Maanmittauslaitos/FGI
Lajitietokeskus
Metsäteho
Metsänhoitoyhdistykset / MHYP
VTT
Aalto-yliopisto

Asiantuntemusta mukaan, kun käsitellään erityisteemoja

Metsäkonevalmistajat ja tietotalot

Ennakointi ja kilpailukyky -verkosto

- Verkoston tavoitteena on luoda ennakkoinnin ja tiedolla johtamisen keinoin pohjaa uudistuvan ja vastuullisen metsäalan kilpailukykyiselle toimintaympäristölle. Osaamisen ja koulutuksen kehittämisen sekä osaavan työvoiman saatavuuden turvaamisen toimet ovat keskeisiä. Lisäksi edistetään innovoivaa kehitystyötä ja pitkäjänteistä metsäntutkimusta. Verkostossa on tärkeää monitieteinen yhteensovittaminen.
- Verkoston tehtävänä on tehdä ehdotuksia metsäalan kädenjäljen selvittämiseksi, markkinainformaation sekä innovoivan kehitystyön ja pitkäjänteisen metsäntutkimuksen varmistamiseksi. Verkosto edistää vuorovaikutusta metsänomistajien ja nuorten kanssa. Tehtävänä on myös kehittää omistusrakenteita, yrittäjyyttä, taloudellista ohjausta, huoltovarmuutta sekä alan vetovoimaa kansallisin ja alueellisin toimin.
- Verkosto kokoontuu strategiakauden alussa 2-3 kertaa ja jatkossa tarpeen mukaan.
- Verkoston puheenjohtajana toimii Erno Järvinen. Sihteeri Josefiina Tiainen.

Jäsentahot

MMM
TEM
YM
VM
Luke
Metsäkeskus
Metsähallitus
Helsingin yliopisto
Itä-Suomen yliopisto
MTK r.y.
Metsäteollisuus ry
Sitra

Asiantuntemusta mukaan, kun käsitellään erityisteemoja:

puupohjaiset tuotteet, biotalous, energia ja huoltovarmuus, uudet tuotteet, koulutussektori, nuoret, yritysmaailma, markkinat, muut tutkimustahot

Kansallinen metsästrategia 2035

Hankesalkku

Metsien kasvu

- Lisätään metsäpinta-alaa
- Toteutetaan metsänuudistaminen laadukkaasti ja viipymättä
- Hoidetaan nuoret metsät laadukkaasti ajallaan ja poistetaan hoitorästit
- Lisätään kasvua ja hiilensidontaa vastuullisella metsänlannoituksella
- Edistetään metsänjalostusta
- Ennakoidaan ja torjutaan metsätuhoja
- Parannetaan metsien saavutettavuutta ja kehitetään logistiikkaa
- Kehitetään hiilen varastoinnin keinoja

Elonkirjoa talousmetsissä

- Kehitetään monimuotoisuuden turvaamisen rahoitusmalleja
- Vahvistetaan luonnonhoidon osaamista, suunnittelua ja käytäntöön vientiä
- Lisätään metsien rakennepiirteitä
- Edistetään metsien sekapuustoisuutta
- Otetaan käyttöön metsätalouden vesiensuojelumenetelmiä
- Edistetään suometsien ilmastokestävää hoitoa
- Kehitetään markkinaehtoisia toimintamalleja ja pelisääntöjä ympäristöhyötyjen turvaamiseen

Metsäalan uudistuminen ja kilpailukyky

- Vahvistetaan ennakkointityötä
- Hankitaan tietoa markkinoiden toimivuudesta
- Toteutetaan metsä- ja luontopalveluyrittäjyyden kasvuohjelma
- Kehitetään metsien virkistyskäytön ja luontomatkailun edellytyksiä
- Parannetaan paikkatietojen tarkkuutta, laatua ja saatavuutta
- Tuotetaan työkaluja metsänomistajille ja toimijoille tietopohjaiseen päätöksentekoon
- Hankitaan tietoa metsänomistajakunnasta ja kehitetään omistusrakenteita
- Herätetään kiinnostusta metsiin ja tehostetaan nuorisoviestintää
- Kehitetään metsäalan ja sen koulutuksen vetovoimaa ja reagointikykyä
- Lisätään kansainvälistä osaamista, yhteistyötä ja vaikuttamista
- Selvitetään metsäalan kädenjälki
- Varmistetaan innovoiva kehitystyö ja pitkäjänteinen metsäntutkimus

Elonkirjoa talousmetsissä: BD-verkoston tiekarttatyön tilannekatsaus

Katja Matveinen, MMM

BD-verkoston tiekarttatyö - tilannekatsaus

- BD-verkosto on kokoontunut alkuvuodesta 2023 kaksi kertaa
- Työssä on lähdetty täsmentämään Elonkirjoa talousmetsissä – kärkihankkeeseen kirjattuja toimenpiteitä, lähtökohtana KMS:n mittarit:
 - Kuolleen puun määrä (m^3/ha): edetään kohti $10 \text{ m}^3/\text{ha}$ keskimääräistä tasoa talousmetsissä
 - Lehtipuun määrä, ei koivu (m^3/ha): kasvaa talousmetsissä
 - Vanhojen puiden määrä (kpl/ha): kasvaa talousmetsissä
 - Lisäksi tarkasteltiin lajistonäkökulmaa
- Em. tarkastelut on yhdistetty kokonaisuudeksi, josta tiekartta/hanketarpeet ovat lähteneet muodostumaan

BD-verkoston työn jatkoaskeleet

- Toimenpiteitä tarkennetaan, ryhmitellään ja viedään aikajanelle järjestykseen
- Toimenpiteet kirjoitetaan tekstimuotoon – erityisesti lähiajan hanketarpeita täsmennetään
- Käsitellään suometsä- ja vesiensuojelukysymykset
- Tarkistetaan metsänomistajien ja puuta jalostavien tiekarttojen valmistuttua, tuleeko työtä vielä täsmentää
- Tarkistetaan syksyllä ristiinkytkennät muiden verkostojen työn kanssa

Metsien kasvu - kärkihankkeen toimet

Satu Rantala, MMM

Metsien kasvu -kärkihanke

- Toimenpiteitä tarvitaan metsästrategian päämäärien ja tavoitteiden saavuttamiseksi
 - Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö uudistuvalla ja vastuullisella metsäalalla
 - **Metsät ovat aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä**
 - *Metsien käyttö on tavoitteellista ja se perustuu tietoon sekä metsänomistajien aktiivisiin päätöksiin*
 - *Aktiivinen ja monipuolistuva metsänhoito lisää metsän kasvua ja tukee ilmastonmuutoksen hillintää*
 - *Metsänomistajille ja toimijoille suunnatut palvelut sekä kannusteet tukevat aktiivista, kestävästä ja monipuolista metsien käyttöä, huomioiden maakunnalliset erityispiirteet*
 - **Vahvistamme metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä**
 - *Vahvistetaan metsien ilmastokestävyyttä ja hallitaan tuhoriskejä*
 - Vahvistamme tiedolla johtamista ja osaamista metsäalalla

Metsien kasvun toimet

- Tavoitteena on konkretisoida keinoja, joilla lisätään metsien hiilensidontaa ja puuntuotosta kannattavasti, kestävästi ja vastuullisesti. Keskeisimmät toimet kohdistuvat metsien uudistamiseen, hoitoon ja resurssitehokkuuteen.
- Toimenpiteillä kehitetään myös omavaraisuutta, huoltovarmuutta ja riskienhallintaa sekä parannetaan metsien saavutettavuutta luoden pohjaa puumarkkinoiden toimivuudelle, metsäsektorin kilpailukyvyille ja kasvulle.
- Verkosto konkretisoi työpajatyöskentelyn keinoin metsästrategian tunnistamat metsien kasvua edistävät toimenpiteet ja priorisoi kulloinkin toteutettavaksi vaikuttavimmat ja toimivimmat keinot.

Metsien kasvun toimenpiteet

- Lisätään metsäpinta-alaa
- Toteutetaan metsänuudistaminen laadukkaasti ja viipymättä
- Hoidetaan nuoret metsät laadukkaasti ajallaan ja poistetaan hoitorästit
- Lisätään kasvua ja hiilensidontaa vastuullisella metsänlannoituksella
- Edistetään metsänjalostusta
- Ennakoidaan ja torjutaan metsätuhoja
- Parannetaan metsien saavutettavuutta ja kehitetään logistiikkaa
- Kehitetään hiilen varastoinnin keinoja

Metsien kasvun toimet muissa ohjelmissa ja toimenpidekokonaisuuksissa

- Valtioneuvoston selonteko maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta (MISU) ja Hiilestä kiinni -toimenpidekokonaisuus
- Valtioneuvoston selonteko kansallisesta ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmasta (KISS) ja toimenpidekokonaisuus
- Suomen kestävän kasvun ohjelman (RRF) metsähankkeet käyntiin v. 2022 ja 2023
- Metsätalouden kannustejärjestelmä (metka) uudistettu
- Virkamiestyöryhmä asetettu maankäyttösektorin nettonieluja vahvistavien toimien selvitys- ja valmistelutyöhön
- Metsälain ilmastoarviointi käynnissä

Lisätään metsäpinta-alaa ja kehitetään hiilen varastoinnin keinoja

- Joutoalueiden metsityksen määräaikainen tuki vuoden 2021 alusta, uudistustyö käynnissä
- Maankäytön muutosmaksua valmisteleva työryhmä asetettu
- Vapaaehtoisten hiilimarkkinoihin edistäminen pilottien, selvityshankkeiden sekä uuden tietopalvelun kautta
- Pidentetyn kiertoajan mahdollisuuksia ja menetelmiä metsien hiilensidonnassa selvitetään
- Toteutetaan ja edistetään pitkään hiiltä varastoivien puutuotteiden tutkimusta ja tuotekehitystä

Käynnissä oleva metsien käsittelyyn liittyvä hanketoiminta

- Metsänhoidon suositukset – Ilmastokestävän metsänhoidon koulutus ja jatkokehitys 2023–2024: sekametsien kasvatusta, energiapuun korjuu, laadukas työn jälki kasvun varmistajana, tiedon vieminen käytäntöön ja koulutus
- Harvennusmallien uudistaminen, dynaamiset harvennusmallit
- Jatkuvaopeitteisuus, sekametsät, taimikonhoidon hiilitase, metsänlannoitus, täsmämetsänhoito, metsänjalostus, turvemaiden metsänhoito

Suunnitteilla nopeasti käynnistyviä toimia Hiilestä kiinni -rahoituksella

- Metsien kasvu ja ilmasto- ja monikäyttötavoitteet Euroopassa
- Metsien kasvun lisäämisen mahdollisuudet, tuho- ja hiilivarastoriskit ja kasvunalenema, resilienssi, monipuulajisuus sekä synteesiraportti kasvun tehostamisen keinoista
- Ensiharvennusten laatukysymykset
- Metsälain ja metsätuholain jatkoselvitystarpeet ja laskennat

Maa- ja metsätalousministeriö